ภาวะโภชนาการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษา ในโรงพยาบาล แผนกอายุรกรรม Nutritional Status and Related Factors among Hospitalized Elders in Medical Units

สรวงสุดา เจริญวงศ์ Suangsuda Charoenwong

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing

Prince of Songkla University

2544

ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาวะโภชนาการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษา

ในโรงพยาบาล แผนกอายุรกรรม

ผู้เขียน นางสาวสรวงสุดา เจริญวงศ์

สาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่

ปีการศึกษา 2544

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ สัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แผนกอายุรกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลหาดใหญ่ จำนวน 140 คน โดย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบ ด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดภาวะทางร่างกายที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานอาหาร แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการรับประทานอาหาร และแบบวัดภาวะซึมเศร้า ตัวชี้วัดภาวะ โภชนาการใช้ค่าดัชนีความหนาของร่างกาย และค่าฮีโมโกลบินซึ่งได้จากผลการตรวจทางห้อง ปฏิบัติการ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. กลุ่มตัวอย่างมีค่าดัชนีความหนาของร่างกายเฉลี่ย 22.37 (SD = 4.83) ร้อยละ 34.3 มีค่าดัชนีความหนาของร่างกายต่ำกว่ามาตรฐาน และร้อยละ 27.1 มีค่าดัชนีความหนาของ ร่างกายสูงกว่ามาตรฐาน
- 2. กลุ่มตัวอย่างมีค่าฮีโมโกลบินเฉลี่ย 12.18 (SD = 2.08) และร้อยละ 47.9 มีภาวะ โลหิตจาง
- 3. ในสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เมื่อกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่าดัชนีความหนาของร่างกายได้แก่ ภาวะทางร่างกายที่เกี่ยวข้อง กับการรับประทานอาหาร เขตที่อยู่อาศัยและพฤติกรรมการรับประทานอาหารโดยที่ภาวะผิดปกติ ทางร่างกายที่เกี่ยวข้องกับการรับประทานอาหารและการอยู่อาศัยในเขตชนบท มีความสัมพันธ์ ทางลบกับค่าดัชนีความหนาของร่างกาย ในขณะที่พฤติกรรมการรับประทานอาหารที่เหมาะสมมี ความสัมพันธ์ทางบวก โดยทั้ง 3 ตัวแปรสามารถอธิบายความแปรปรวนของค่าดัชนีความหนาของร่างกายได้ ร้อยละ 6.0, 3.6 และ 3.9 ตามลำดับ
  - 4. จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับค่าฮีโมโกลบิน

Thesis Title Nutritional Status and Related Factors among Hospitalized

Elders in Medical Units

Author Miss Suangsuda Charoenwong

Major Program Adult Nursing

Academic Year 2001

Abstract

The purpose of this descriptive research was to explore the relationship between selected factors and nutritional status among hospitalized elders in medical units. One hundred and forty subjects were purposively selected from the elders admitted at Hat Yai Hospital. The instruments used in this study were questionnaires seeking information on demographic data, physical conditions affecting food intake, eating behaviors and depression score. Data on hemoglobin (Hb) from laboratory report and body mass index (BMI) were used as nutritional indicators.

The results were:

- 1. The subjects had a mean BMI of 22.37 (SD = 4.83), 34.3 percent had BMI lower than normal and 27.1 percent were higher than normal.
- 2. The subjects had a mean $\,$ Hb of 12.18 (SD = 2.08) and 47.9 percent were anemic.
- 3. In the stepwise multiple regression model with the significance level of .05, physical conditions affecting food intake, residential area and eating behaviors were associated with BMI. Abnormal physical conditions affecting food intake and living in a rural area were negatively associated with BMI, whereas the eating behaviors were positively correlated. The three factors explained 6.0, 3.6 and 3.9 percent of this dependent variable respectively.
- 4. The results of this study indicated that no variable was associated with hemoglobin level.